

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 48

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 14 oktober 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Melding huiselijk geweld - Rol apothekers

De coronamaatregelen en in het bijzonder de lockdown zorgden ervoor dat gezinnen sterk op zichzelf waren aangewezen. Dat, in combinatie met de onzekerheid van de coronacrisis, leidde wel eens tot moeilijke situaties die ook konden escaleren. Zo ontving hulplijn 1712 in april 2020 bijna 1000 oproepen, meer dan een verdubbeling van het maandgemiddelde van 2019, zo bleek uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 463 van 6 mei 2020. In april alleen al kreeg hulplijn 1712 bijna één vijfde van het totaal aantal oproepen in 2019. Deze oproepen gingen over 1326 (mogelijke) slachtoffers van geweld. Opvallend was ook de sterke toename van het aantal oproepen over partnergeweld. Samen met kindermishandeling blijft dit de meest gemelde problematiek. Maar liefst 330 gemelde personen in april 2020 waren (mogelijk) slachtoffer van partnergeweld. Dat is een verdrievoudiging van het maandelijks gemiddelde van 2019.

Opdat slachtoffers op een laagdrempelige en veilige manier melding zouden kunnen doen van wat hen is overkomen, rolden het Vlaams Apothekers Netwerk (VAN) en de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) een systeem uit waarbij slachtoffers van familiaal geweld zich met het codewoord 'Masker 19' zouden kunnen melden bij de lokale apotheker. De procedure zou dan als volgt gaan: een slachtoffer vraagt bij de apotheker naar een 'masker 19'. Daarop antwoordt de apotheker dat dit type besteld moet worden en vraagt het slachtoffer zijn of haar contactgegevens achter te laten. De apotheker kan zo de CAW-hulpverlening contacteren via het gratis nummer 1712, waarop het CAW contact opneemt met het slachtoffer. Een gelijkaardige afspraak is er met de huisartsen, die aan de patiënt kunnen vragen of het CAW met hem of haar contact mag opnemen om de problemen binnen het gezin aan te pakken.

Tijdens de coronacommissie van 5 oktober 2020 zei Anita Cautaeers, directeur van de CAW's, dat het systeem van Masker 19 weinig wordt gebruikt.

1. Hoe vaak werd sedert de lancering (in april 2020) gebruikgemaakt van het systeem van Masker 19? Op welke manier gebeurde de opvolging?
2. Heeft de minister zicht op de redenen waarom het systeem van Masker 19 nog onvoldoende gebruikt wordt?
3. Is er nood aan betere bekendmaking van het codewoord?
4. Is er nood aan een bijkomende vorming voor apothekers om slachtoffers op te vangen of meldingen van huiselijk geweld te ontvangen?
5. Op welke manier gebeurt de evaluatie en komen er eventueel bijstellingen?

ANTWOORD

op vraag nr. 48 van 14 oktober 2020

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Ik beschik niet over betrouwbare registratiegegevens hieromtrent.
2. We zien zelf enkele redenen, zoals het onvoldoende gekend zijn van het codewoord 'Masker 19' enerzijds en het feit dat mensen via andere kanalen hun weg naar hulpverlening vinden. Ook tijdens de lockdown is de hulpverlening immers altijd beschikbaar gebleven. 1712, de CAW, de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, Nu praat ik erover, ... bleven bereikbaar. Wie in gevaar is of zich in een noodsituatie bevindt, kan natuurlijk ook altijd bij de noodnummers 101 en 112 terecht. Er werden de voorbije periode ook verschillende initiatieven opgezet om het aanbod in het kader van familiaal geweld beter bekend te maken. Deze initiatieven werden zowel door overheden als partnerorganisaties ondersteund. Tenslotte geven hulpverleners ook aan dat werken met een codewoord niet in onze cultuur zit en een vorm van geheimzinnigheid oproept waardoor het vertrouwen niet wordt opgewekt.
- 3-5. Het belangrijkste is dat wie betrokken is bij familiaal geweld, weet waar hij/zij terecht kan voor informatie en hulp. Verder inzetten op de bekendmaking van het codewoord lijkt niet de meest aangewezen piste. Een betere bekendmaking van 1712 en het gratis nummer van de CAW (0800 13 500) is wel nodig. Het is dus beter de telefoonnummers in de apothekers zichtbaar te afficheren zodat mensen zelf kunnen contact opnemen en de problematiek vanuit een vertrouwensrelatie bespreekbaar te maken en te stellen en er niet geheimzinnig over doen. Het is daarbij ook belangrijk de samenwerking tussen de apothekers en hulpverlening te versterken. Apothekers hebben een breed bereik en treden in contact met mensen met allerlei gezondheids- en welzijnsnoden. Zij zijn dan ook een ideale partner om mensen door te verwijzen naar hulpverlening. De mogelijkheden voor een versterkte samenwerking tussen apothekers en CAW worden verder bekeken in overleg tussen mijn kabinet, mijn administratie, het Vlaams Apothekers Netwerk (VAN) en de CAW. Hierbij zal worden ingegaan op de door u gestelde vragen rond vorming van apothekers, het aanreiken van tips rond hoe zij bepaalde signalen van familiaal geweld kunnen herkennen en bespreekbaar maken en een bijsturing van de samenwerking.